

BRANDWEER

Groningen

Gemeente Haren
Afdeling Bestuurs- en managementondersteuning
Team VTH-Bouw
De heer P.P. Antuma
Postbus 21
9750 AA HAREN

Gemeente Haren		
Zaaknr:	9074	
Doc.nr:	9470	
26 NOV 2015		
BMO		Raad
Ontw.		Dir.
Publ.Z.		Eng.
ID	Sontweg 10	Weth.

9723 AT Groningen
Postbus 66
9700 AB Groningen
Telefoon 088 162 5000
info@vrgroningen.nl
www.veiligheidsregiogroningen.nl

Datum	24 november 2015	Zaaknummer	Z/15/005590
Aantal bijlagen	-	Uw referentie	-
Behandeld door	M. Sorkale	Sector	Risicobeheersing, team Specialistisch Advies
Telefoon	088 162 4735	E-mail	mark-olaf.sorkale@vrgroningen.nl

Onderwerp **Ontwikkeling 'Meerweg – West te Haren', advies Veiligheidsregio.**

Beste meneer Antuma,

Op 19 november 2015 heeft Veiligheidsregio Groningen aanvullende informatie van u ontvangen over een hogedruk aardgasleiding langs de Meerweg in Haren. De informatie is afkomstig van de Nederlandse Gasunie. Hierbij heeft u gevraagd om de informatie te betrekken bij de beoordeling van de ontwikkellocatie 'Meerweg West' te Haren. Naar aanleiding van uw verzoek heeft de heer Sorkale van de sector Risicobeheersing de informatie van Gasunie beoordeeld in het kader van externe veiligheid.

Eerder gegeven advies

Veiligheidsregio Groningen heeft reeds geadviseerd op geplande ontwikkeling 'Meerweg West'¹. Hierbij is – gebaseerd op de risicokaart – geconstateerd dat de ontwikkellocatie binnen de invloedsgebieden ligt van de buisleiding N-507-36 en van de provinciale weg N861. Daarom heeft de veiligheidsregio geadviseerd om het groepsrisico voor de locatie te verantwoorden. Verder bevatte de brief een beoordeling van de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid voor het plangebied.

Nieuwe informatie Gasunie

De Nederlandse Gasunie geeft aan dat de gasleiding langs de Meerweg onlangs uit bedrijf is genomen, samen met een gasontvangststation in de buurt. De leiding is losgekoppeld en drukloos en zal ook niet meer in bedrijf komen. Dit betekent volgens Gasunie dat in de risicobenadering geen rekening meer hoeft te worden gehouden met de deze gasleiding.

Consequentie

Veiligheidsregio Groningen stemt in met de conclusie van Gasunie. Een drukloze leiding veroorzaakt geen externe veiligheidsrisico's meer voor de ontwikkellocatie. Het advies van de veiligheidsregio dient te worden aangepast op dit punt. Daarnaast blijft een deel van het voorgaande advies onveranderd gelden. Om verwarring te voorkomen, bevat deze brief het volledige advies voor de ontwikkellocatie 'Meerweg West' en vervangt hiermee het advies van 14 oktober 2015.

¹ Adviesbrief van 14 oktober 2015: "Ontwikkeling 'Meerweg – West te Haren', pré-advies Veiligheidsregio", kenmerk nummer Z/15/005590.

ADVIES EXTERNE VEILIGHEID 'MEERWEG WEST' TE HAREN

Risicobron

Uit beoordeling van de ontvangen stukken en verificering aan de risicokaart blijkt dat op de ontwikkellocatie sprake is van externe veiligheidsrisico's, veroorzaakt door het vervoer van gevaarlijke stoffen over de provinciale weg N861. Doordat de Gasunie buisleiding N- N-507-36 buiten gebruik heeft genomen, zijn er geen andere risicobronnen meer van invloed op de ontwikkellocatie.

Groepsrisico

Omdat de ontwikkellocatie in het invloedsgebied van de N861 ligt, is volgens het 'Provinciaal basisnet Groningen' (PbG) verantwoording van het groepsrisico verplicht.

Ik adviseer u om het groepsrisico te verantwoorden en de verantwoording in het bestemmingsplan op te nemen.

Om u te ondersteunen bij de verantwoording van het groepsrisico, zijn de mogelijkheden voor bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid beoordeeld. De bevindingen zijn hieronder weergegeven. *Ik adviseer u om de bevindingen te vertalen naar de externe veiligheidsparagraaf van het toekomstige bestemmingsplan en mee te wegen bij de groepsrisicoverantwoording.*

Bestrijdbaarheid

Bij bestrijdbaarheid gaat het zowel om de voorbereiding op de bestrijding van een ramp of een zwaar ongeval, als om het beperken van de gevolgen van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken, is het van belang dat de hulpverleningsdiensten niet worden belemmerd in de uitvoering van hun hulpverlenende taken. Om de bestrijdbaarheid te kunnen beoordelen, zijn de volgende aspecten beoordeeld:

- effecten van een incident met gevaarlijke stoffen;
- bereikbaarheid van de ontwikkellocatie;
- bluswatervoorzieningen ter plaatse van de ontwikkellocatie.

Effecten

De ontwikkellocatie is beoordeeld op de effecten die hier kunnen optreden in geval van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Hierbij is gekeken welke stoffen dan wel stofcategorieën een gevaar opleveren en tot op welke afstand effecten kunnen optreden. Hieruit blijkt het volgende:

- bij het vervoer van gevaarlijke stoffen over de N861 zijn twee ongevalsscenario's mogelijk, namelijk een plasbrand en een explosie (BLEVE²). Uit referentiescenario's³ blijkt dat bij een plasbrand de 1% letaliteitsgrens op 30 meter ligt. Bij een explosie is dit 200 meter. De N861 bevindt zich op circa 20 meter ten zuiden van de ontwikkellocatie. De ontwikkellocatie valt hierdoor deels binnen de effecten van de plasbrand. De gehele ontwikkellocatie valt binnen de effecten van een mogelijke explosie. Hierdoor zijn ter plaatse van de ontwikkellocatie dodelijke effecten mogelijk.

Bereikbaarheid

De ontwikkellocatie en de omgeving zijn beoordeeld op de bereikbaarheid voor de hulpdiensten. Om te bepalen of de hulpdiensten tijdens een ramp of een zwaar ongeval voldoende snel kunnen optreden, is de opkomsttijd beoordeeld. Om te bepalen of de ontwikkellocatie en de omgeving bovenwinds (met de windrichting mee) zijn te benaderen, is de tweezijdige bereikbaarheid beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- de ontwikkellocatie en de omgeving zijn voldoende snel en in voldoende mate tweezijdig bereikbaar via de Meerweg (N861), zodat de brandweer eventueel optredende effecten kan bestrijden;
- een calamiteit met gevaarlijke stoffen op de N861 zelf kan langere opkomsttijden op de locatie tot gevolg hebben. De ontwikkellocatie blijft in een dergelijk geval altijd eenzijdig bereikbaar.

---

² Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion; explosie van uitzettend gas ten gevolge van het koken van een vloeistof.

³ Scenarioboek Externe veiligheid, interregionale samenwerking veiligheidsregio's (Amsterdam-Amstelland, Flevoland, Gooi en Vechtstreek, Kennemerland, Noord-Holland Noord en Zaanstreek-Waterland), mei 2013.

Bluswatervoorzieningen

De ontwikkellocatie is beoordeeld op de aanwezigheid en de beschikbaarheid van bluswatervoorzieningen. Om te bepalen of de brandweer snel kan beschikken over voldoende bluswater, is de beschikbaarheid van zowel primaire (brandkranen) als secundaire (open water) bluswatervoorzieningen beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- in de directe nabijheid van de ontwikkellocatie zijn voldoende primaire bluswatervoorzieningen in de vorm van ondergrondse brandkranen aanwezig om snel te kunnen beschikken over bluswater voor kleine incidenten;
- voor het bestrijden van incidenten op de provinciale weg N861 is open water (Paterswoldsemeer) aanwezig en bereikbaar dat eventueel kan dienen als secundaire bluswatervoorziening.

Samenvattend geeft het aspect bestrijdbaarheid geen aanleiding tot het treffen van maatregelen.

Zelfredzaamheid

Bij zelfredzaamheid gaat het om de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied van een risicobron, om zichzelf in veiligheid te brengen indien een ramp of een zwaar ongeval plaatsvindt. Belangrijk aspect hierbij is, dat zij zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar zonder daadwerkelijke hulp van de hulpverleningsdiensten, bijvoorbeeld door te vluchten of te schuilen. De mate van zelfredzaamheid in het rampgebied is bepalend voor de omvang van de hulpverlening tijdens een ramp of een zwaar ongeval. Om de zelfredzaamheid van de aanwezige personen te beoordelen, zijn de volgende aspecten beoordeeld:

- zelfredzaam vermogen;
- ontvluchtingsmogelijkheden;
- alarmeringsmogelijkheden.

Zelfredzaam vermogen

Bij de beoordeling wordt de mate van eventuele geestelijke en/of lichamelijke beperkingen van groepen personen betrokken, omdat dit van invloed is op de zelfredzaamheid. Hieruit blijkt het volgende:

- de geplande ontwikkeling richt zich niet op de realisatie van objecten waarbij sprake is van langdurig verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen (zoals kleine kinderen, zieken en ouderen). De toekomstige gebruikers van de locatie vormen een gemiddelde bevolkingsgroep uit de samenleving, die over het algemeen als zelfredzaam wordt beschouwd.

Ontvluchtingsmogelijkheden

De ontwikkellocatie is beoordeeld op de mogelijkheden voor ontvluchten van het mogelijke rampgebied. Hierbij zijn de vluchtmogelijkheden loodrecht van de risicobron beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- de ontwikkellocatie kent deels een ingesloten ligging. Aan twee zijden is ontvluchting mogelijk, echter aan één van deze zijden ligt de N861. Hierdoor biedt de ontwikkellocatie maar één mogelijkheid voor ontvluchting loodrecht van de risicobron. Aangezien mensen beperkt kunnen vluchten, moeten zij kunnen schuilen. Afhankelijk van het scenario (explosie of brand) kan de te realiseren bebouwing enige tijd bescherming bieden. Gezien de geringe afstand tot de risicobron, is bescherming tegen de effecten van een explosie bouwkundig moeilijk te realiseren.

Samenvattend zijn de mogelijkheden om te ontvluchten in geval van een ongeluk met de risicobron voor een deel van de ontwikkellocatie beperkt. Ik adviseer u om mogelijkheden te onderzoeken ter verbetering van de vluchtmogelijkheden vanuit dit deel van de ontwikkellocatie, bijvoorbeeld via het buurperceel.

Alarmeringsmogelijkheden

De ontwikkellocatie is beoordeeld op de mogelijkheden voor alarmering. Hierbij is beoordeeld of de locatie in het sirenebereik van het bestaande Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS) ligt.

- De ontwikkellocatie ligt deels binnen het sirenebereik van het bestaande WAS. In maart van dit jaar maakte het ministerie van Justitie en Veiligheid bekend vanaf 2017 met de WAS-sirenes te willen stoppen. Het onderhoudscontract voor de sirenepalen loopt in 2017 af.
- Eind 2012 is NL-Alert geïntroduceerd. Met NL-Alert kan de overheid mensen in het rampgebied en in de directe omgeving van een (dreigende) noodsituatie met een tekstbericht informeren via de eigen mobiele telefoon. Hierdoor is een snelle alarmering op de ontwikkellocatie mogelijk.

Ten aanzien van het aspect zelfredzaamheid adviseert de veiligheidsregio om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS maar ook op een andere wijze te alarmeren (radio, NL-Alert, televisie, geluidswagen, enz.).

Conclusie

Voor de ontwikkellocatie 'Meerweg – West' te Haren is sprake van externe veiligheidsrisico's. Deze worden veroorzaakt door de Provinciale weg N861. De ontwikkellocatie ligt volledig in het invloedsgebied van deze risicobron. Hierdoor is verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk. *Ik adviseer u om het groepsrisico te verantwoorden en de verantwoording samen met de resultaten van de risicoberekeningen in het ruimtelijke besluit op te nemen.*

De aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid maken deel uit van de verantwoording. Veiligheidsregio Groningen heeft deze aspecten voor het voorliggende plan beoordeeld. Uit de beoordeling van de bestrijdbaarheid blijkt, dat de ontwikkellocatie goed bereikbaar is en dat er voldoende primaire bluswatervoorzieningen aanwezig zijn.

Uit de beoordeling van het aspect zelfredzaamheid blijkt dat de ontwikkellocatie beperkte mogelijkheden biedt voor ontvluchting loodrecht van de risicobron.

Ten aanzien van de zelfredzaamheid adviseert de veiligheidsregio om mogelijkheden te onderzoeken ter verbetering van de vluchtmogelijkheden vanuit de ontwikkellocatie. Daarnaast adviseert de veiligheidsregio om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS maar ook op een andere wijze te alarmeren (radio, NL-Alert, televisie, geluidswagen, enz.).

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u naar aanleiding van deze brief nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met Mark-Olaf Sorkale.

Met vriendelijke groet,

het bestuur van Veiligheidsregio Groningen
 namens deze, de regionaal commandant brandweer
 namens hem,

Piet Tolsma
 teamleider Specialistisch Advies

Deze brief is in afschrift verzonden aan:

- Veiligheidsregio Groningen, Cluster Gorecht, clustercommandant